

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

7 de Petitione hereditatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

si moriatur intra hæc tempus: quia non transmittit post repudiationem ius reuocandi ad heredes. *Ange. Ioan. smol. in l. ventre. eod.*
 15 Quamuis videatur officere: l. si quis filium, §. 1. de acq. her. ¶ Ceterum quæ gesta sunt ab eo qui bona fide gessit, vel per eius tutores, qui postea licite abstinent, rara habenda erunt. *l. quoties pupillus, 4. 4. de acq. her. non etiam, si mala si te. leg. pupillus. qua in fra. cred. P. l. non est nouum, & l. tutores. de cond. indob.*

16 ¶ Porro, rationes, cur perimitur repudiatio, colligi ex dictis in additione possunt, & ex effectibus repudiationis. Vt illa, ne quis ad onera teneatur hereditatis, quæ euitat repudiatio. Nam, vt ait Vlpianus, in l. quia potest, 4. ad Sena. Trib. P. opinio, vel metus, vel color eius, qui noluit adire hereditatem, inspicitur, non substantia hereditatis. Non enim prescribi instituto heredi debet, cur metus aut hereditatem adire, vel cur noluit: cum variæ sint hominum voluntates, quorundam negotia timentium, quorundam vexationem, quorundam æri alieni cumulum, tametsi locuples videatur hereditas: quorundam offensas vel inuidiam, quorundam gratificari voluntium iis, quibus relicta est hereditas, sine onere tamen suo. Et si cui videatur hereditas litibus inuoluta & negotiis, laudanda est illius voluntas, qui maluit rebus carere, quam sæpius pro illis litigare. Et verecunda eius cogitatio, qui lites exsecratur, vituperanda non est. *l. 4. §. si. de alie.*

17 *iud. mut. cau. fac. P. l. illud, §. qui tamen. de pecul. P. ¶ Altera ratio, quod heredis institutio est veluti rogatio, vt hereditatem adeat, si velit heres institutus, vel is ad quem defertur a lege, l. Cornelius, & l. iam dubitari, de her. insti. P. l. verba, de cond. insti. P.* Et ita si velit beneficium impartiat defuncto, cuius beneficium & utilitas aditio dicitur, *l. §. quia defunctorum, de interro. atf.* Beneficia vero conferre, ab initio voluntatis magis est officii, quam necessitatis. *l. in commodato, 17. §. sicut, commo. P.* Et proinde debet heredi esse liberum adire vel repudiare. Quod si tu existimes, contra beneficium esse deferre alicui hereditatem, adhuc se offert ratio, quod nos iuvari non decipi beneficio oporteat, *l. in commodato, §. sicut, ca. vni. de commod. ap. Greg.* Quare cum heres præuideat, vel arbitretur sibi fore damnosam additionem eius beneficium, recte antequam subiiciatur onibus, pedem inferre in bona se continere poterit.

18 ¶ Præterea 3. inuito beneficium non datur, *l. inuito, 69. de reg. iur. P. l. hoc iure, §. non potest, de don.* Et inuito nemini bonorum possessio acquiritur, *l. 3. inuito, de bon. poss. l. 37. P. tit. 1.* Licetumque cuique est, renuntiare priuilegio & beneficio in sui solius utilitate & commodum iatroducto, *leg. si quis in conscribendo, C. de past. & de episc. & clerici. c. gesta, §. 4. dist. 1.* ¶ Sunt & postremo contractus ab initio liberi, vt contractus facti sunt necessarii, *l. sicut, de act. C. d. l. in commodato, §. si. ut.* Contrahere vero cum defuncto videtur heredes, si adeat hereditatem: & ita obstringitur creditoribus & legataris hereditatis. *l. heres quoque, de oblig. a. qua ex quasi contr. Itaque liberum erit heredi repudiare, & non obligati.*

De Petitione hereditatis. Cap. 7.

Lib. 3. Tit. 3. Lib. 3. C. tit. 31.

- 1 Continuatio tit. De petitione hereditatis, & quando illa detur.
- 2 Petitione hereditatis, actio qua fit, & 3.
- 4 Petitionis hereditatis finitio, & distinctio, & alia. nu. 7.
- 5 Possessoria bonorum petitio qua, & quibus detur.
- 6 Fideicommissaria hereditatis petitio qua sit, & cui detur.
- 8 Petitione hereditatis quid intendat recipere actor, contra quos experiat, & nu. 9. 11. 12.
- 10 pro Herede quis dicatur Possidere.
- 13 Hereditas & res hereditaria coram quo iudice peti debeat, & formula petendi & interrogando in iure, & nu. 1. 4.
- 15 Inofficiosa testamenti querela contra heredes, est petitio hereditatis.
- 16 Petitione hereditatis pendente, quomodo quiescunt iudicia legatorum vel debitorum particularia.
- 17 Libellus petitionis hereditatis quid debeat continere.
- 18 Petitio totius hereditatis in quo differat a petitione partis.
- 19 Petitio hereditatis quibus detur, quo tempore prescribitur, & effectus, nu. 20. & 21.
- 22 Fructus qui veniunt in petitione hereditatis, restituendi, & 22.
- 23 Petitione hereditatis qua veniunt restituenda, & eius effectus, & nu. 24. & 25.
- 26 Hereditatis restitutio habet priorem rationem gestorum.
- 27 Hereditatis petitionis concessiones.

1 Postquam ¶ constare potest de iure succedendi, vel ex testamento vel ab intestato, *leg. legitimam hereditatem, de petit.*

hered. P. per ea quæ iam explicauimus: superest, vt hoc ius, vel res quæ iuris huius hereditatis sunt, & ab alio detinentur, legitimis modis consequamur, vel adita verbo, vel facta hereditate. Idcirco perueniendum est ad actiones, quia actio est ius persequendi in iudicio quod nobis debetur, *l. nihil aliud, §. 1. de oblig. P. §. 1. de act. ap. Iustin.* & interdicitur leges, ne vel nostra ab alio detenta propria auctoritate repetamus, ni velimus incidere in pœnas de vi priuata, & iure nostro priuari, *lex sitas, de eo quod met. cau. P. l. pen. & si. ad leg. Jul. de vi pri. P. l. 1. de suffra. C. cum simi.* Consultatione itaque præcedente, qua cognurum est nobis, hereditatē ad nos pertinere, ad eundem est iudex, & eius ductu & auspiciis petenda hereditas. Eaque ratione veluti per ancephalos, qui Pandectarum libros ex Iurisconsultis collegerunt, in titu. De petitione hereditatis, in l. 1. 2. 3. priusquam tractent de petitione hereditatis, recensent quibus modis hereditas ad nos pertinere dicitur. ¶ Hanc actionem, dicimus petitionem. In rem enim actiones, petitionis verbo significari videntur, *leg. pecunia verbum, 178. P. actionis verbum, de ver. sig.* Et quamuis actionis verbum sit generale, pertinens ad omnes actiones in personam, petitiones in rem, & perfectiones, *l. §. actionis verbum, 36. de oblig. P.* tamen vt plerumque & strictè, actio in personam inferitur, petitio in rem, perfectio in rem & in personam rei persequendæ gratia, *l. actio in personam, 27. de act. in rem. P.* Dicitur & actio in rem, vindictio: & quæ in personam, condictio. Actio in rem est, per quam rem nostram, quæ ab alio possidetur, petimus; & semper aduersus eum est, qui rem possidet. In personam est, qua cum eo agimus, qui obligatus est nobis, ad faciendum aliquid vel dandum, & semper aduersus eundem locum habet, *l. actionum genera, 2. 4. de actio. §. omnium autē actio. num. & §. appellamus, de ad. in rem. Ex quibus componitur aliud genus actionis mixtæ, quæ & in rem & in personam est, §. quadam actiones, 60. Et petitio hereditatis, et in rem sit, habet tamen quaedam actiones personales, vt pura eorum, quæ a debitoribus sunt exacta; item petitione, vt ait Vlpianus, in l. sed & si lege, 28. §. petitio hereditatis, de petit. her. P. Inter actiones, quæ de vniuersitate propositione sunt; & petitio hereditatis connumeratur, *l. item videndum, §. fin. & l. seq. de pet. hered. l. 1. in uncta gl. 1. de rei vindic. P.**

¶ Petitio enim vniuersitas quædam bonorum, hereditatis nomine: quia & ea est successio in vniuersum ius, quod defunctus habuit, *l. hereditas, de reg. iur. P. l. nihil aliud, de ver. sig. P.* Est & bona fidei, in l. cum hereditas, 12. §. fin. C. de petit. hered.

¶ Petitio hereditatis itaque, est actio in rem vniuersalis & bona fidei, pro repetenda hereditate rebusque eius, successori competens. Et quia hæc actio hereditatis delatæ naturam sequitur, non fecus quam aliæ actiones obligationem a qua proficiunt, quæ hereditas, vel iure ciuili, vel a prætorè, vel a lege quadam speciali & Senatufconsulti defertur, *l. 1. 2. 3. 60. P. sic petitio hereditatis aliquas distinctiones habet, diuersaque nomina accipit, vt alia dicatur heredum directe succedentium, alia eorum qui per obliquum. Duæ sunt primi generis, vna, quæ & proprie petitio hereditatis dicitur, quando iure ciuile competit ius agendi pro hereditate delata ab intestato, vel ex testamento, & tot. tit. de petit. her. P. & C.*

¶ Alia autem, est successiois petitio prætoria, quæ auctoritate magistratus datur. Bonorum possessionis nomine, possessoria bonorum petitio dicta, dum facit prætor quasi heredes per bonorum possessionem, *l. 1. de posse bon. petit. lib. 5. P. tit. 3. quos autem, de bon. poss. ap. Iust. l. prætor, de reg. iur. & imitatus ius ciuile, iuraturque eos qui remedio ciuili in petitione successiois desistunt erant, quos tamen succedere æquum visum est. Et proinde, tantundem iusti bonorum possessores per magistratum consequuntur, quantum per actorem ciuilem, qui succedebant ex aliqua lege, Senatufconsulto, vel constitutione principum, iure ciuili directo, l. 2. de posse bon. petit. P. l. 2. de bon. poss. P.* Quocirca actiones quas mouet bonorum possessor pro hereditate consequenda, non prætorie quidem ideo sunt, sed ciuiles, vt ex emto, & similes. Etenim prætor, non actiones dat, sed dando facultatem succedendi, actiones, quæ petitioni hereditatis competunt, communicat: & veluti ad eos quos facit quasi heredes, prorogat *gloss. 2. ad d. l. 2. de posse bon. petit. P.*

¶ Per obliquum petitio hereditatis, fit ab herede substituto per fideicommissum. Est et actio quæ proponitur iis, quibus restituta est hereditas ex Senatufconsulto Trebelliano. Nam quisquis sit is, qui suscepit restitutam hereditatem ex Senatuf. Trebelliano, ex quo actiones transeunt, fideicommissaria hereditatis petitione uti poterit, *l. 1. de fideic. hered. petit. lib. 5. P. tit. 6. quæ actio eadem*

7 eadem recipit, quæ hereditatis petitio civilis, l. 1. eod. ¶ Potest & diuidi commodius ex his petitiõ hereditatis, vt alia sit directã, alia vtilis. Directa est, quæ datur ex verbis & mente legis succedenti directo, per legem aut Senatufconsultum proprio vel alieno nomine, ex testamento vel ab intestato, in l. 1. 2. 3. de pet. her. P. A. 70 in sum. ut de pet. her. C. Vtilis est illa, quæ ex mente legis datur, & non expressis verbis: qualis, gloss. in l. 1. de poss. bon. pet. P. possessoria, & fideicommissaria. Alio modo etiam, quæ ex iure ciuili est, dici potest directa & vtilis: vt directa sit, quæ datur contra eum qui pro possessore possidet. Alia vtilis, quæ datur cõtra eum qui a possessore rem habet, l. etiam si putatis, 15. §. quid si quis, §. si quis sciens, & §. item si quis, & §. apud Marcellum, de pet. her. P.

8 ¶ Per hanc actionem, heres petit sibi restitui vel dari hereditatem tanquam ad se pertinentem, & consequenter omnia & singula, quæ hereditatis sunt, iura, corpora & singulares res, l. heres in omne ius, 37. de acq. her. P. & l. pecunie, 17. §. hereditas, de ver. sig. hereditas, 50. & l. item videndum, 18. §. si de pet. her. P. Sic enim Vlpian. & Caius his verbis explicant, Vlp. in l. regulariter, 8. & Caius in l. licet, 10. eod. Regulariter desinendum est, cum tenet petitione hereditatis, qui vel ius pro herede, vel pro possessore possidet: vel re hereditariam, licet minimam. Itaque qui vel ex iure vel ex parte heredis est, intendit quidem hereditatem suam esse totam, vel pro parte: sed hoc solum officio iudicis restituitur, quod aduersarius possidet, aut totum si ex iure sit heres, aut pro parte ex qua heres est. Addit Vlpian. l. item videndum, 18. §. si eod. Et placuit vniuersas res hereditarias in hoc iudicio venire si iura, siue corpora sint. Subiicit Paulus, l. & non tantum, 19. eo. & non tantum hereditaria corpora, sed etiam que non sunt hereditaria, quorum tamen periculum ad heredem pertinet: vt respiciuntur date defuncto, vel commodata, deposita, &c. Et quid rei pignori date specialis petitio est. Item res, pro quibus actio competebat defuncto, & quodcumque restitui potest, d. l. & non tantum, §. veniunt. Et ideo non veniunt feruitutes, d. l. & non tantum, §. feruitutes. Veniunt & emta necessario nomine hereditatis, non si emta sint non necessatio, l. item veniunt, eod. Item pretium venditorum necessario, l. item veniunt, §. simili modo, eod. Et augmenta hereditatis, quæ a tempore mortis accesserint, fructus, partus ancillarũ, & alia, d. l. item veniunt, §. item non solum, & §. fructus, & §. si in rem, eo. & §. si hereditas, de offi. iud. apud Just. lib. 4. tit. 17. Item, quia hoc est iudicium vniuersale, veniunt in illud & ea, quæ post litera contestatam cepit reus ex hereditate possidere, l. 4. de pet. her. P.

9 ¶ Pro litis veto hereditatis repetendis, datur actio contra quæcumque detinentem, l. si scripti, 9. eod. C. nomine seu titulo vero, vel falso heredis, siue totam hereditatem, siue partem possideat, l. 2. C. eo. siue minimam eius rem, qua tamen præstita ab hac petitione liberabitur, in l. regulariter, 9. & l. licet, 10. eo. P. nisi alias possidere cõperit, l. 4. eod. P. Datur & aduersus non possidentem, qui tamen deserit dolo possidere, in l. nec vllam, 13. §. si autem, l. etiam si is, §. item si quis, & l. sed si lego, §. perinde, eo. & quando possessor litis restitutionem non præstat, leg. Stichum aut Pamphilũ, 65. §. dolo fecisti, de solut. P. Et ita conuenitur qui possidet petendum, vel pro herede, vel pro possessore, d. l. regulariter, & l. hereditatis, de pet. her. C. ¶ Pro herede possidet, qui putat se heredem, & est, ut in l. 1. & toto ritu, pro herede, P. & C. l. pro herede, de acq. her. P. Et huic tantum est decreta actio hereditatis petitio. Item is pro herede possidet, qui nomine heredis, aut ei non sibi possidet, qualis est procurator heredis, l. etiam, 15. §. si quis absentis, de pet. her. P. Et tertio loco, pro herede dicitur possidere is, qui se putat heredem esse, & tamen non est, sed eo titulo ficto vtriusque possessionem, vt in eum verus heres possit experiri, l. pro herede, 11. eo. Pro possessore vero possidet prado, qui sine titulo rem detinet hereditatis vel alienam, d. l. pro herede, §. si. ¶ Qui enim interrogatus cur possideat, responsum sit, quia possideo, nec contendit se heredem vel per mendaciam, vel vllam aliam causam possessionis possit dicere. Et ideo far & raptor, petitione hereditatis tenentur, l. qui interrogatus, 12. & l. nec vllam, 13. eod. Et in summa, si titulus quo quis possidet, pro non titulo habet, is qui ita possidet, pro possessore possidere dicitur, exempla in d. l. nec vllam, §. omnibus, & sequens, & l. etiam is, §. si quis absentis nomine, §. si quis sciens, & apud Marcellum, §. heredem, §. non solum, eod. P. Sed & Vlpianus refert, Neratium libro 6. membranatum scripsisse, ab herede petiti posse hereditatem, etiam si ignorat pro herede vel pro possessore defunctum possedisse, etiam si putauit heres eas res ex hereditate esse, quæ sibi delata est, Vlp. in l. Neratius, 14. & l. etiam, 15. eod. At quædam titulo rato quis possidet, puta emtionis, donacionis, rei vindicatione quidem, nisi obter præscriptio, cõueniri ab herede

poterit, sed non petitione hereditatis, quæ longo tempore non præscribitur, l. prædonis, eod. ¶ Contra euentem bona fide, vela fisco, vel ab alio, datur vtilis petitio, & aduersus legis titulo vero possidentes, l. hereditatem quidem, 4. in quib. cau. cess. long. rem. præf. l. 7. C. tit. 34. leg. hereditatis, 7. C. de pet. her. Sed & is, qui non possidet, si tanquam possessor liti se obtulit, cum actor eum possidere putaret, hoc iudicio petitionis hereditatis est condemnandus, veluti ex clausula doli, d. l. etiam, §. si quis sciens, & seq. Si feruus vel filius familias res hereditarias teneat, a patre dominove hereditatis peti possunt, si facultatem restituendam rerum habet, & si dominus pretium rerum hereditariarum venditarum in peculio habet, d. l. etiam, §. non solum, & l. qui se lit, 48. de pet. her. P. l. pen. de dol. P. l. is qui se, 26. de rei vind. P. Competit & ciuili vel honorario iure factis heredibus, contra scriptos & alios heredes, qui reputauerint hereditatem, l. filii familias, 37. §. fin. & l. idem Iulianus, 38. l. si a domino, de pet. her. P. facit l. locum, §. si penes, de tabul. exhib. P. l. quom. admodum, §. l. eo. Fideicommissaria tamè hereditatis petitio non datur aduersus restituentem hereditatem, l. si scripti heredes, 9. C. de pet. her. Qui alterius etiam hereditatem administrat procuratorio nomine, petitione hereditatis non tenetur, nisi heres eius, cuius possessionem administrat, extiterit: vt colligitur ex Pauli responsio, in l. cum multi heredes, 9. si pars hered. petat. P. Verumtamen procurator possidentis cõueniri poterit, negotiorum gestorum nomine, vt ait Papin. in l. cum heredis, 10. eod. tit. ¶ Forma experiendi, vt primum in ius vocetur possessor rerum hereditariarum: olim perro vocabatur ad centumvirale iudiciũ, vt in l. si. C. de pet. her. hodie tamen, cum ex vñ centumviri abierint, vocatur ceram iudice ordinario rei competente, penes quem iurisdicctio est. Sequimur & l. vñ, vbi de hered. agi oport. l. 3. C. tit. 20. l. si scriptum, 11. C. de probatio. Subinde qui in ius vocat detinentem, petit in iure interrogari, quomodo possidet, an pro herede, an pro possessore: cogitur enim vocatus ad id respondere, l. 3. de fideic. her. pet. P. Si respondeat se possidere pro herede, contendendum est quis sit heres, quod si dicat se non possidere pro herede, dicere debet quomodo ergo possideat. ¶ Si nolit dicere titulum, iatis intelligis pro possessore eum possidere: si dicat titulum, vt ex emtionem, donationem, &c. & probet, de valore tituli actione contenditur. Si non doceat, petitione hereditatis res agitur, tanquam si pro possessore respondisset se possidere. Et ita docet glan. l. qui interrogatus, 12. de pet. her. in P. hicque agitur exceptio ab eo, qui possidet & interpellatur, num petens sit heres, quo non probante, etiam si possidens de suo iure non doceat, obtrinet & excludit petitorum. Atque res alienas possidens, licet iustam tenendi causam non habeat, non nisi suam intentionem implenti restituere cogitur, l. cogi possessorem, 11. C. de pet. her. ante lit. contest. l. qui interrogatur, de inter. act. P. ¶ Hucque concilicatur questio in officio testamenti, quæ ab aditione hereditatis pendet, l. si. C. de rei vin. l. qui accusare, C. de edend. §. commodum, de inter. leg. ex lit. a. decretum, de iure sis. P. l. si quidem, C. de except. l. 2. C. de prob. l. negantes, de acti. P. l. cogi, C. de pet. her. cum simil. l. Pappianus, §. si conditio parere, de inoffi. test. P. cuius controuersia intra quinquennium a tempore aditionis mouenda necessario est, l. l. l. d. §. sciendum, de inoffi. test. a. C. & perinde contra heredes mouetur ac si pro herede aut pro possessore possiderent, l. 1. C. eo. Sed de in officio querela, suo loco alibi a nobis dictum est. ¶ Agitur & in hac contentione petitione hereditatis, questio validi vel inualidi testamenti, vel tituli quo quis succedere, vel successisse se dicit, qua tamen pendente controuersia, iudicia particularia, per quæ fieret præiudicium petitioni hereditatis, quiescunt, leg. si quis libertatem, 7. de pet. her. P. & si agatur de falso testamento, petitio legatorum suspen ditur, l. si testamentum, §. eo. in xra tamen l. si is a quo, ut in poss. legat. P. Et generaliter, dum de petitione hereditatis contenditur, legatarii non possunt petere legata ab scripro herede, nisi præstita illi cautione: quamuis creditores hereditarii, ab herede vel a possessore sine cautione petere & capere possint, in l. fin. C. de pet. her. ¶ Partes libelli iustis petitionis sunt, vt actor dicat se heredem esse, vel institutum, vel ab intestato, talis, & eius se hereditatem agnouisse, vel animo aduisse. Et quamuis ratione eius successiois adita, verus dominus rerum & bonorum defuncti sit, nihilominus aduersarius tales res possidet indebite & præter ius. Et proinde petit, sententia iudicis se declarari verum heredem prædicti defuncti, & hereditatem eius ad se pertinere, vt aduersarius cogatur res indebite detentas & occupatas hereditatis restituere, cum fructibus, accessionibus & expensis, vide præces Ferrariensis, & Petri Jac.

¶ Quod obseruatur & in petitione totius hereditatis, & in petitione partis, *l. que de tota, 76. de rei vind. P. l. 1. si pars here. peti. l. b. 5. P. tit. 4.* differentia in aliquibus constituta, petissimum in quaestione, quando & aduersus quos agere debent heredes qui petunt. Nam si petunt plures heredes, & plures sint possessores: coheredes, non a singulis, sed omnes ab omnibus petere debent, *d. l. 1. §. quimmo, eo.* Et si petatur pars tanquam ab herede, non hac actione, sed familiaris circumsundæ iudicio petendum est, *d. l. 1. §. proinde, & l. non possumus, 7. eo.* Et si cum coherede possideat extraneus tantum conueniendus est petitione hereditatis, *d. l. 1. §. si ego, & si item si cum.* Atq; in hac partis petitione, ratio habetur eorum, qui sperantur admitti ad partem, *d. l. 1. §. si. & l. 2. §. 3. 4. 5. eo.* Et potest etiã conuentus possessor, partem possessarum rerum libere cedere, pro altera autem potest litigare, *l. permittendum, 8. eo. l. quidam, de re. ore. & si corr. per. P. ¶* Datur porro hæc petitio hereditatis eis, qui intendunt se esse heredes, *l. legitimam, 8. eo. P. l. scripti, 9. C. eo.* seruato ordine succedendi: vt primum scriptis & testamentariis, & iis locum non habentibus, legitimis ab intestato, *l. si debitor, 45. de per. here.* Nec vteur petitione hereditatis, qui se heredem non contendat, in *l. ei qui partes, 57. eod. l. emtor, C. de hered. vel act. vend. tit. de fideic. here. peti.* Aget istaque petitione vtili, vt & qui emit hereditatem a filio, & is cui ex senatusconsulto Trebelliano reatituta est hereditas, *l. 1. §. si qui totam, si pars here. peti. P.* Et in summa, qui totam vel partem hereditatis petit, ius non ex eo metitur, quod possessor occupauit, sed ex suo iure, *l. hereditatis, 7. de petit. her. l. hered. in quibus causis, cess. lon. temp. pres. C. l. licet, C. de iure deli.* Quare petitio hereditatis competit maxime ex iure aëtoris, quia successor ab intestato, vel ex testamento, quamuis & ex facto rei conueni, consideretur quoque, vt quia rem hereditariam possidet, vel quia dolo desit possidere: vt diximus.

¶ Sed videndum antequam detur, num præscriptionis exceptione ab agendo submouetur. Non enim viuunt agendi facultas petitionis hereditatis, vltra 30. annos: minori enim spatio non excluditur: quia partim personalis, partim realis est, *l. cum autem, §. si. & l. §. de ad. ed. Si* agatur tamen de suis, & sexaginta annos requirit in peremptione petitionis, diximus in c. de aduenda & repudianda hereditate, & de iure deliberandi.

¶ Effectus istius petitionis sunt, declaratio facta per iudicem, heredem esse vincentem, vel non esse. Et si sit, res hereditarias ad illum pertinere, restituere ab aliis possessas debere, cum fructibus & accessionibus. In fructibus tamen & accessionibus distinguitur, inter bonæ fidei & malæ fidei possessorem condemnatos. Et glossa quidem singularis est in litem ventunt, 2. 2. §. fructus, ad verbum, omnes de petitio. hered. que asserit falsam esse sententiam eorum, qui dicunt bonæ fidei possessorem victum possessionis hereditatis non facere fructus suos: putat enim suos facere. Sed quamuis faciat suos, nihilominus restituendos per hæc actionem. Et peti iure actionis per rei vindicationem, vt in rehditoria responsum, *d. litem veniunt, §. item non solum, & §. fructus, & l. cum here, 59. l. sed & l. lege, 28. §. si. l. quod si non, 29. & l. ancillarum, 30. de petit. hered. P.* Ego certe non immorabor in istis inutilibus quaestionibus, sed dicam cum Iuriscōsulto, augmento hereditatis venite in hereditatis petitionem, si quidem ex ipsa hereditate accedunt, non quæ extrinsecus: quia ea personæ possessoris accedunt. Et fructus augere hereditatem, siue ante, siue post aditam hereditatem accesserint: videlicet si eos possideat, & locupletior ex illis ita factus sit, *l. 1. C. eo. tit. §. si heredi, de offi. iudi.* Consumtos autem nec exstantes, non restituit, *l. illud, 43. de petit. her. P. l. 1. §. fin. & l. 1. C. eo. d. l. fructus, 34. & l. ceterum, 32. de rei vind. l. certum est,*

¶ At malæ fidei possessor, qui sine titulo possedit, vel qui post litem contestatam suum titulum sufficientem nõ potuit ostendere, a tempore malæ fidei, & litem contestatæ, de perceptis & conueniis, & de percipiendis, id est, qui per alium percipi potuissent, tenetur. Post petitam hereditatem, quilibet possessor contestatus litem, incipit esse malæ fidei, vel ex quo scire potuit & denuntiatum ei fuit, *litem veniunt, 2. 2. §. petitam, eo. P. l. 1. C. de iis quibus vt indig. ¶* Ceterum, vt plenius intelligas quæ restituenda sunt per iudicium huius actionis, lege integrum Senatusconsultum, sub Adriano factum, & eius explicationem, in litem veniunt, 2. 2. §. præter hæc, cum §§. seq. & legibus vsque ad l. Si a domino, quæ est 39. de petit. hered. P. hoc autem senatusconsultum primum fauore factum erat, sed Imperator Ailius Antoninus, ad priuatos hereditatis petitores traduci præcepit, in l. de petit. here. C. Vide & de his possessoris bonæ & malæ fidei præstationibus Alexandrum, in l. si marito, solut. matrim. P. ¶ Effectus autem

instituta & proposita actio petitionis hereditatis, ne possessor hereditatis, de qua controueria erat, antequam litem incoaretur ex ea possit distrahere, nisi maluerit pro omni quantitate hereditatis, vel pro æstimatione rerum eius satisficere, aut nisi prætor causa cognita permittat diminutionem: veluti funeris, vlturarum, vel pignorum liberandorum causa, *l. datus Pius, §. de petit. hered. 4. ¶* Sed & per hanc non tantum prospicitur petitori obtinendi, sed etiam possessori succumbenti in debitis solutis creditoribus, iuxta l. si quid possessor, 34. cum suis §§. de petitio. hered. *l. de hereditate, 5. C. eo.* habetur & ratio impensarum vtiliter, vel necessario factarum, *l. heres furiosus, 54. eo. P.* siue agatur de bonæ fidei possessore, siue de prædone, *l. plane, 41. l. si a domino, 39. §. fructus, eod.* Ne petitor aliena cum iactura locupletetur, *l. nam hoc natura, de condi. indeb. P. l. iure natura, de re iur. P.* Vtiles quæ sint & necessariæ in petitione hereditatis considerandæ, docet Caius, in l. vtilis, 42. de petitio. hered. P. quæ ve in rei vindicatione, in fundo, de rei vindic. P. quæ in alio, l. 3. §. nes generaliter, de impen. in reb. dor. fact. P. l. impensa, 79. de verbo. signific. P. Verumtamen hoc interest inter bonæ fidei possessorem & prædonem, in causa impensarum. Quod bonæ fidei quidem possessor omnino impensas deducat, licet res non exstent in quas fecit: sicut tutor & curator cõsequitur. Prædo vero non aliter, quam si res melior sit, *d. l. plane,* Nam prædoni probe dicitur, non debuisset in alienam rem perpetuacuas impensas facere: vt tamen potestas ei fiat tollendorum, quæ sine detrimento ipsius rei telli possunt, *d. l. vtilis, de petit. her. P.* Habetur & ratio summi factorum a possessore in mortui infirmitatem, & sanus ex suo proprio patrimonio, si que compensatio, *l. in restituenda, 4. C. eo. ¶* Et in summa, damnatus restituere possessam hereditatem, eam restituere non compellitur, nisi pro omnibus quæ rite ab eo gesta sunt, petitor ei satisficiat, rationibus inter petitorem & possessorem prius contractis, *l. si. §. sin autem ex contractibus, C. eod.* Et ideo, si postquam legatum petitor a possessore accepit, vicent hac actione, legatum tenetur ei restituere, *l. postquam legatum, 46. & l. cum is, 47. eo. P.* & si legata vel alia soluta reddet, tanquam heres, habet ius retentionis, donec pro illis a victore satisfiat, *l. quod si possessor, 19. de petit. here. P.* Et quemadmodum possessor euidæ hereditate tenetur restituere, & actiones si quas nactus fuerit: ita etiam illi petitor cauere debet de eo quod abest: vt si possessor cauerit damni infecti, *l. illud quod, 43. §. actiones, eod. ¶* Rationes introductæ actionis petitionis hereditatis, possunt esse illæ generales, quæ pro omnibus actionibus adferuntur, nempe, vt iure & per iudicem quisq; sua repetat, non propria auctoritate, *ex l. ex stat. quod me cau. l. pen. & sin. ad leg. Iulii, de vi priuati, P. l. 1. C. de suffrag. neve iudex permittat ad arma venire, quos potest sua iurisdictione compescere, l. a quissimum, de usufruct. l. nullus, C. de iuda. Et* ne possessores rerum alienarum locupletentur cum alterius iniuria, *l. locupletari, de re iur. in 6. l. nam hoc natura, de condi. indeb. P. l. iure natura, de reg. iur. P.* Adest & fauor institutionis, quia ita suprema hominum iudicia fortuantur effectum. Quod etiam fieri publice interest, *l. vel negare, quemadmodum test. ape. P.* Item cauetur iudicio petitionis hereditatis, ne hereditas ad alios quam ad legitimos perueniat successores: ne ad alienas familias bona vsurpata perueniant. Et ita ne maioris splendor vel extinguatur vel conspurcetur.

De Collatione Bonorum. Cap. 8.

Lib. 37. P. tit. 6. Lib. 6. C. tit. 20.

- 1 Collatio bonorum æquitas.
- 2 Conferre quid.
- 3 Collatio in successibus quid: & eius diuisio, nu. 4.
- 4 Quæ conferantur: & nu. seq. & emancipatus quæ conferat hodie.
- 5 Pecuniam castrensē vel quasi non conferuntur.
- 6 in filium impensa, tam si uxorū causa, quam dignitatis & librorum: num conferantur: & rationes, nu. 8. & 9.
- 10 Conferuntur, quæ in Legitimam imputantur.
- 11 Professitia bona, quod per sine ad collationem, quæ dicantur.
- 12 Collatio præfectorum in quibus rebus cesset.
- 13 Remuneratoria donationes quare non conferantur, & quales esse debeant eam ob rem.
- 14 quæ Donationes in filiosum, per patrem facta conferantur.
- 15 Illud, C. De collatio. explicatio.
- 16 Donatio causa mortis cur non conferatur.
- 17 Fructus percepti ex donationibus, quæ morte patris confirmantur, conferuntur.
- 18 Officij omni per patrem filio fructus, num conferri debeant.

